

POESIE - PRÓZA

(= LITERÁRNÍ FORMY - určují podobu textu)

<p>SLOVO VĚTA VERŠ (1 řádek básně) SLOKA = STROFA (dělení básně do menších celků, počet veršů ve skupině)</p> <p>LYRIKA, ale i EPIKA (pozor: poesie ≠ lyrika) Hlavní žánry poesie jsou lyrické: píseň, sonet, óda, elegie...</p> <p>STOPA (2-3 slabiky se opakují v řadě veršů jako doby těžké – s přízvukem a lehké – bez přízvuku: — doba těžká, U doba lehká) DAKTYL — U U Stříhali dohola malého chlapečka TROCHEJ — U Velké, širé, rodné lány JAMB U — Za trochu lásky šel bych světa kraj</p> <p>PRAVIDELNÝ VERŠ (má rytmus, rým – stejný počet stop, stejná délka veršů) NEPRAVIDELNÝ VERŠ = VOLNÝ VERŠ (nemá rytmus, rým – různý počet stop, různá délka veršů; obvykle chybí interpunkční znaménka)</p> <p>RÝM (zvuková shoda slov nebo jejich částí – na konci verše) sdružený a a b b střídavý a b a b obkročný a b b a postupný a b c a b c tirádový a a a a a přerývaný a b c b</p>	<p>SLOVO VĚTA ODSTAVEC KAPITOLA, DÍL, KNIHA, CYKLUS</p> <p>EPIKA, ale i LYRIKA (pozor: próza ≠ epika) Hlavní prozaické žánry jsou epické: povídka, novela, román.</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>Na první pohled vidíme rozdíl:</p> <p>POESIE PRÓZA</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center;">PROSTÉ A TĚŽKÉ JAKO PŘÍSLOVÍ</p> <p>Prosíváme mouku v dřevěném klobouku. Dveře nedovřeny, hled tam zuby cení. Naškrabeme kvásku na troufalou lásku. Uhněteme bolest na kamenném stole.</p> <p>Položíme v lese, tam to každý nese, chleba dopeče se. Jako hroby měkký. Tak to jde už věky. Tak se valí kámen. Věky věků. Tak. <small>(Z výboru Ořešin pohřeb; přeložil Josef Peterka)</small></p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center;">FORREST GUMP</p> <p>Jedno vám teda povim bejt idijot není žádněj med. Lidi se vám akorát smějou a nemaj s váma trpělivost a chovaj se hnusně. Vonu se tobo namluví jak by na nás postižený měli bejt hodný jenomže povídali že mu hraji. Ale nestěžuju si poněvač si myslím že jsem si užil docela zajímavej život. Idijot jsem vod narození. IQ mi zjistili pod sedumdesát takže na to mám i papíry. Teda já bysem tyloval že jsem spíš imbecil nebo možná dokonce debil i když osobně se nejradějce považuju spíš za slabomyslnýho protože jak se řekne idijot lidi si většinou představěj nějakýho mongolojda. (...) Pomalejšj teda jsem to nepopírám ale jsem možná chytřejší než si lidi myslěj protože mě souděj podle toho jak vypadám ale do hlavy mi neviděj. Páli mi to docela dobře ale když se mám vyžeknout slovem nebo písmem často nedokážu říct co vlastně chci. Hned vám dám příklad. Jdu takhle po</p> </div> </div>
--	---

Příklady rýmů:

Velké, širé, rodné lány, jak jste krásny na vše strany, od souvratě ku souvrati jak vás dnes to slunko zlatí!	a a b b	Nic, tato pěna, cudný rým, jen, abych vytkl hlavní body, tak mizí střemhlav na dně vody houf sirén, jenž si ztropil šprým.	a b b a	Slípka opustí můj hřád koně začnou v stáji ržát pyšní jsou a nadutí, kamna hřát ale pořad při chuti, stuhly vlát.	a a a a
Co mělo přijít, stalo se jen zpola. Létat mne ve snu ptáci učili- padat už ne: hle Ikarova škola. Banální výhry. Krásné omyly.	a b a b	Mládí už je fuč, dávno nejsme kluci, co nám život dává? Semtam nákej puč, ňákou revoluci, žádná velká sláva.	a b c a b c	Beruško, půjč mi jednu tečku! Třeba tu, co máš na zadečku.	a b c b